

Nr 274.

Ankom till riksdagens kansli den 15 november 1945 kl. 12 m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition an-
gående förbättring av viss ubåtssäkerhetsmateriel.*

(1:a avd.)

I propositionen nr 337 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 5 oktober 1945, föreslagit riksdagen medgiva, att för förbättring av viss ubåtssäkerhetsmateriel må disponeras högst 210 000 kronor från det för anslaget till Marinen: Fartygsbyggnader för flottan upplagda kontot »Besparingar å äldre anvisningar».

I skrivelse den 19 juni 1945 har *marinförvaltningen* gjort framställning om anvisande av medel till förbättring av andningsapparater för utstigning ur ubåt. Ämbetsverket har därvid framhållit, att det vid övningar i övnings-tank visat sig, att de andningsapparater, som användas inom svenska flottan, i vissa avseenden ej voro lämpliga för personal ovan vid utstigningar på 20 m djup. I mars 1945 hade sålunda inträffat en olyckshändelse, varvid en ubåtsmatros förlorade livet. I anledning av denna olyckshändelse hade marinförvaltningen i samråd med marinöverläkaren företagit en utredning med bland annat omfattande experiment för att klarlägga orsakerna. Utredningen hade givit till resultat, att vissa ändringar snarast borde företagas å marinens samtliga andningsapparater för att i görligaste mån eliminera de risker, som en utstigning från större djup innebure. Därjämte borde vissa föråldrade andningsapparater ersättas med modernare.

Kostnaderna för de av marinförvaltningen föreslagna åtgärderna ha enligt en i skrivelsen intagen sammanställning beräknats till 210 000 kronor.

Marinförvaltningen har vidare anfört, att, enär de ifrågasatta ändringsarbetena och nyanskaffningarna till stor del berörde andningsapparater för de under senare år byggda ubåtarna, det syntes lämpligt, att kostnaderna finge bestridas från uppkommen behållning å medel, som anvisats till nybyggnad av ubåtarna U 2 och U 3, samt hemställt dels om bemyndigande att igångsätta de föreslagna arbetena dels ock att få bestrida kostnaderna därför på föreslaget sätt.

Departementschefen har i ärendet anfört följande.

Det är självfallet av största vikt, att den säkerhetsmateriel, som står till buds för ubåtstjänsten, är av sådan konstruktion, att de med denna tjänstgöring förenade riskerna för personalen minskas i möjligaste mån. Jag får erinra, att innevarande års riksdag, i detta syfte efter förslag av Kungl.

Maj:t i propositionen nr 2 (bilaga 4, p. 3) anvisat medel för forskning på bland annat ubåtshygienens område.

Såsom framgår av handlingarna i det nu föreliggande ärendet bidrog till den olyckshändelse med dödlig utgång, som marinförvaltningen omnämnt i sin skrivelse, att övertrycksventilen på den andningsapparat, som användes, hade för liten kapacitet. På grund härav föreslår marinförvaltningen, att övertrycksventilen å vissa apparater utbytes mot ventiler av ny konstruktion, vilka fungera tillfredsställande, samt att viss typ av apparater, som även i övrigt visat sig behäftad med brister, kasseras och ersättes med en modernare apparattyp. Därjämte har föreslagits nyanskaffning av ett antal apparater för att möjliggöra övningar i större utsträckning. Dessa förslag finner jag mig böra tillstyrka. Marinförvaltningens beräkning av kostnaderna härför synes icke giva anledning till erinran.

Vad beträffar sättet för kostnadernas bestridande är att märka, att både de andningsapparater som ingå i ubåtarnas utrustning och övningsapparaterna ha bekostats av anslag för byggande av ubåtar. Jag har med hänsyn därtill intet att erinra mot marinförvaltningens förslag att anlita den föreliggande behållningen å medel till nybyggnad av ubåtarna U 2 och U 3 för ifrågasatta åtgärder. Såsom framgår av årets statsverksproposition (bilagan fjärde huvudtiteln, s. 170 f. samt s. 174) skall här ifrågasatt behållning å medel för nybyggnad av ubåtarna U 2 och U 3 tillföras ett konto till »Besparingar å äldre anvisningar», avsett att enligt riksdagens beprövande användas för med fartygsbyggnadsanslag avsedda ändamål. Riksdagens bemyndigande torde därför böra inhämtas till disposition av nämnda konto för kostnadernas bestridande.

Utskottet.

Då det är angeläget, att de ifrågasatta ändringsarbetena och nyanskaffningarna komma till stånd, tillstyrker utskottet, att medel anvisas för ändamålet. Utskottet har icke något att erinra mot den verkställda beräkningen av kostnaderna liksom ej heller mot att desamma anslagstekniskt regleras på föreslaget sätt.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att för förbättring av viss ubåts-säkerhetsmateriel må disponeras högst 210 000 kronor från det för anslaget till Marinen: Fartygsbyggnader för flottan upplagda kontot »Besparingar å äldre anvisningar».

Stockholm den 15 november 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 275.
